

Henryk Nowogródzki

Listy czytelników

Palestra 20/11(227), 123-124

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

LISTY CZYTELNIKÓW

Do
Redakcji „Palestry”
w Warszawie

Szanowni Panowie Mecenas, Redaktorzy i Koledzy!

W nrze 7 „Palestry” (tzw. numer katowicki) ukazały się zebrane przez kolegę adwokata Romana Słońskiego przypominane anegdoty sądowe pt. „Temida uśmiechnięta”.

Kilka z nich jest istotnie znakomitych, ale nie mogę powstrzymać się od stwierdzenia, że niektóre wskazują na to, iż kol. Słońskiego dotkliwie zawiodła pamięć.

Mam wątpliwości, czy uśmiech Temidy może w ogóle towarzyszyć procesowi szeskiemu i sąsiadować z żarcikami pojawiającymi się na sali sądowej. Ale nie to jest najważniejsze.

Autor pisząc, że „tzw. proces brzeski, proces przeciwko postępowym ofiarom reżymu sanacyjnego, proces, który miał wykazać, że uwięzienie ludzi bez wyroku sądowego w Berezie Kartuskiej — było nakazem chwili (...)” itd., całkowicie mijają się z prawdą historyczną. Proces brzeski był przecież procesem, który wytoczono najwybitniejszym politykom postępowym, adwokatowi posłowi Hermanowi Libermanowi, posłom Stanisławowi Dubois, Witosowi, Kiernikowi i in. w roku 1932 (od 26.X.1931 r. do 13.I.1932 r.), a złej sławy Bereza Kartuska powołana została do niekczemnego życia w 1934 r. (vide także Wielka Encyklopedia Powszechna, t. I, str. 708 i t. IX, str. 443).

O procesie brzeskim i wybitnym w nim udziale najwspanialszych postaci polskiej adwokatury napisano bardzo wiele.

Kol. Słoński, który przypomina, że rozprawie przewodniczył sędzia Hermanowski, twierdzi, że nominację na sędziego otrzymał bezpośrednio przed rozpisaniem rozprawy, przedtem zaś był wysokim urzędnikiem ówczesnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Nic podobnego. Sędzia ten był wieloletnim sędzią Sądu Grodzkiego, a następnie Sądu Okręgowego i przewodniczącym Wydziału Karnego, kiedy przewodniczył w procesie.

Nigdy obrona nie stawiała wniosku o wyłączenie tego sędziego. Wniosek o wyłączenie dotyczył osoby protokolanta, ówczesnego aplikanta sądowego Leniewskiego, który rzeczywiście był w służbie policji państwowej i jako taki podlegał Ministerstwu Spraw Wewnętrznych. Później został on podprokuratorem.

Skoro wspomina się już proces brzeski, to trzeba chyba przypomnieć także, że obok sędziego Hermanowskiego zasiadali sędzia Rykaczewski i sędzia Leszczyński, który zgłosił votum separatum za uniewinnieniem wszystkich oskarżonych. Po tym fakcie sędzia Leszczyński ugiął się pod ciężarem kwiatów, które mu z całej Polski nadsyłano do skromnego mieszkania. Zginął w czasie powstania na Woli. W rok po procesie brzeskim został mianowany sędzią Sądu Apelacyjnego.

W składzie sędziowskim zasiadał także — jako zapasowy — sędzia Łaszkiewicz. Gdy po ostatnim słowie oskarżonych już nie uczestniczył w sali narad i wychodził z gmachu, podszedł do oskarżonych Libermana, Witosa, Kiernika, Dubois i pozostałych, ściskając każdemu z nich dłoń.

To przypomnienie — jak myślę — może być zaliczone do mądrego uśmiechu Temidy.

Henryk Nowogródzki
adwokat

Wydawnictwo Prawnicze uprzejmie zawiadamia, że w miesiącu grudniu 1976 r. ukąą sę następujące nowości:

KOSZTY SĄDOWE I ARBITRAŻOWE ORAZ OPŁATY NOTARIALNE I ADWOKACKIE. TABELE

str. 404, zł 55,—

Jest to kolejne (XII) wydanie zbioru aktów prawnych dotyczących kosztów sądowych w sprawach cywilnych i karnych. Zamieszczono również przepisy o kosztach w postępowaniu arbitrażowym oraz o opłatach za dokonanie czynności notarialnych. Ponadto uwzględnione zostały przepisy szczególne w zakresie kosztów sądowych.

Zedler F.

DOCHODZENIE ROSZCZEŃ MAJĄTKOWYCH OD MAŁŻONKÓW

str. 204, zł ok. 40,—

W pracy została omówiona odpowiedzialność solidarna małżonków za długi jednego z nich oraz dochodzenie przez wierzyciela roszczeń majątkowych od małżonków. Przedmiotem rozważań są kwestie materialnoprawne i proceduralne. Zagadnienia poruszane w pracy są aktualne w świetle nowego kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz kodeksu postępowania cywilnego. Autor uwzględnił w pracy najnowsze zmiany ustawodawcze.

Szymanowski T.

POWROTNOŚĆ DO PRZESTĘPSTWA PO WYKONANIU KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI

str. 228, zł 60,

Praca poświęcona jest próbie dokonania oceny funkcjonowania systemu karnego w odniesieniu do recydywistów. Podstawą wnioskowania autora są przeprowadzone badania nad powrotnością do przestępstwa młodocianych sprawców przestępstw zwolnionych z zakładów karnych.

Okolski J.

STOSUNKI UMOWNE W PROCESIE INWESTYCYJNYM

(umowa o roboty budowlane)

str. 224, zł ok. 40,—

Przedmiotem rozważań autora są zagadnienia związane z konstrukcją prawną i funkcjonowaniem umów budowlanych. Część I pracy przedstawia unormowania tych umów w prawie polskim i obcym. Część II omawia źródła i treść podstawowych praw i obowiązków w procesie inwestycyjnym. Część III poświęcona jest problemom związanym ze skutkami prawnymi niewykonania umowy.

Do nabycia w księgarniach „Domu Książki” lub w drodze zamówień kierowanych pod adresem:

WYDAWNICTWO PRAWNICZE, WARSZAWA, ul. WIŚNIOWA 50